http://journal.rmutp.ac.th/

การเลือกเส้นทางการขนส่งสินค้าที่เหมาะสม โดยการวิเคราะห์ การตัดสินใจแบบหลายหลักเกณฑ์

นิธิเดช คูหาทองสัมฤทธิ์*

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 172 ถนนอิสรภาพ แขวงวัดกัลยาณ์ เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยนี้เพื่อนำเสนอแนวคิดวิธีการเลือกเส้นทางการขนส่งสินค้าทางถนนที่เหมาะสม โดยการประยุกต์ใช้กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์และวิธีการตัดสินใจแบบเรียงลำดับความสำคัญเทียบเคียง อุดมคติเข้าด้วยกัน พร้อมทั้งนำวิธีการที่เสนอประยุกต์ใช้กับกรณีศึกษาเลือกเส้นทางการขนส่งสินค้าจากท่าเรือ แหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี ไปยังนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ ภายใต้เกณฑ์การตัดสินใจด้านต้นทุน ในการขนส่งสินค้า ระยะเวลาในการขนส่งสินค้า ความเสี่ยงต่อตัวสินค้า ความเสี่ยงของโครงสร้างพื้นฐานและ สิ่งอำนวยความสะดวกของเส้นทางการขนส่ง และความเสี่ยงต่อตัวสินค้า ความเสี่ยงของโครงสร้างพื้นฐานและ สิ่งอำนวยความสะดวกของเส้นทางการขนส่งสินค้า ความเสี่ยงต่อตัวสินค้า ความเสี่ยงต่อกับกับกระดัดสินใจแบบเรียงลำดับความสำคัญ เทียบเคียงอุดมคติ ถูกนำมาใช้เพื่อเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด ผลการวิจัยพบว่าวิธีการเลือกเส้นทางการขนส่งสินค้าโดย การประยุกต์ใช้กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์และวิธีการตัดสินใจแบบเรียงลำดับความสำคัญเทียบเคียงอุดมคติ เป็นวิธีการใหม่มีความยืดหยุ่นสูง ให้ความคลาดเคลื่อนจากการกำหนดน้ำหนักความสำคัญน้อย มีประสิทธิภาพการ ตัดสินใจในการพิจารณาทางเลือกได้ดีกว่าการใช้วิธีใดวิธีหนึ่งอย่างเดียวและมีขั้นตอนการคำนวณไม่ซับซ้อนเมื่อเทียบ กับการตัดสินใจแบบหลายหลักเกณฑ์ด้วยวิธีการอื่น

คำสำคัญ: การเลือกเส้นทางการขนส่งสินค้า; การตัดสินใจแบบหลายหลักเกณฑ์; กระบวนการลำดับชั้นเชิง วิเคราะห์; การตัดสินใจแบบเรียงลำดับความสำคัญเทียบเคียงอุดมคติ

^{*} ผู้นิพนธ์ประสานงาน โทร: +669 2403 6837, ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์: NitidetchGTpart2@hotmail.com

http://journal.rmutp.ac.th/

Optimization Route Selecting by Multi-Criteria Decision Making Analysis

Nitidetch Koohatongsumrit*

Faculty of Science and Technology, Dhonburi Rajabhat University 172 Itsaraphap Road, Wat Kanlaya, Thonburi, Bangkok, 10600

Received 5 January 2017; accepted 27 March 2017

Abstract

The objective of this research is to propose method for optimization route selection by Analytic Hierarchy Process (AHP) and The Technique for Order Preference by Similarity to The Ideal Solution (TOPSIS) model. The model was applied to case study route selection from Laem Chabang Port in Chonburi to Bangpoo Industrial Estate in Samut Prakan based on the criteria: cost of transportation, transit time, risk of freight damaged, risk of infrastructure and equipment and risk of other factors. AHP was used to determine the relative weight of criteria. Additionally, TOPSIS was used to select the best alternative routes. The result showed that the AHP-TOPSIS model which is new approach for route selection, flexible, decrease discrepancy from weighting, more efficient than one, either AHP or TOPSIS and not too complicated models compared to the other methods in multiple criteria analysis.

Keywords : Transportation Route Selection; Multi-Criteria Decision Making; Analytic Hierarchy Process; The Technique for Order Preference by Similarity to The Ideal Solution

^{*} Corresponding Author. Tel.: +669 2403 6837, E-mail Address: NitidetchGTpart2@hotmail.com

1. บทน้ำ

การขนส่งสินค้าเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญ อย่างมากเนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทาง โลจิสติกส์ และเป็นกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่อต้นทุน ของผลิตภัณฑ์ รวมไปถึงการสร้างความพึงพอใจต่อ ลูกค้า เช่น ความสามารถในการจัดส่งสินค้าเพื่อตอบ สนองความต้องการของลูกค้าภายในระยะเวลาที่ กำหนด การส่งมอบสินค้าในปริมาณที่กำหนด การ รักษาความสมบูรณ์ของสินค้าจากการขนส่ง ๆ แต่จาก การศึกษาเบื้องต้นพบว่าการดำเนินธุรกิจโดยทั่วไป ยังขาดกลยุทธ์ หรือเทคนิคที่ใช้ในการจัดการกับการ ขนส่งสินค้า

การเลือกเส้นทางการขนส่งสินค้านับเป็น กลยุทธ์ หรือเทคนิคหนึ่งที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของ กระบวนการทางโลจิสติกส์ เช่น สามารถลดต้นทุนทาง ด้านโลจิสติกส์ สร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน สร้างความพึงพอใจต่อลูกค้า เป็นต้น ทั้งนี้การเลือกเส้นทาง การขนส่งสินค้านั้นอาจประกอบไปด้วยเกณฑ์การ ตัดสินใจ (Criteria) ที่แตกต่างกัน หรืออาจจะใช้เกณฑ์ การตัดสินใจเดียวกันแต่ให้ความสำคัญที่แตกต่างกัน ก็ได้ นอกจากนี้การเลือกเส้นทางการขนส่งสินค้าอาจ ประกอบไปด้วยทางเลือกหลายเส้นทาง (Alternatives) หลายรูปแบบ ซึ่งอาจจะมีข้อได้เปรียบ เสียเปรียบที่ แตกต่างกันในแต่ละเส้นทาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับ รูปแบบการขนส่งสินค้าทางถนนที่มักประกอบไปด้วย เกณฑ์การตัดสินใจและทางเลือกที่มีความแตกต่างกัน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือก เส้นทางขนส่งสินค้า พบว่ามีงานวิจัยจำนวนมากที่ นำกระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ (Analytic Hierarchy Process : AHP) ซึ่งเป็นวิธีที่เหมาะกับ การแก้ปัญหาการตัดสินใจแบบหลายหลักเกณฑ์ มี การเปรียบเทียบความสำคัญของเกณฑ์การตัดสินใจ เป็นรายคู่ สามารถวิเคราะห์ได้ทั้งเกณฑ์การตัดสินใจ เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีการประยุกต์ใช้ร่วมกับ เครื่องมืออื่น ๆ จำนวนมาก เช่น การถ่วงน้ำหนักความ

สำคัญอย่างง่าย (Simple Additive Weighting) การวิเคราะห์โปรแกรมเป้าหมายแบบศูนย์หนึ่ง (Zero-One Goal Programming : ZOGP) การวิเคราะห์ กรอบข้อมูล (Data Envelopment Analysis : DEA) แนวคิดของตรรกะคลุมเครือ (Fuzzy Logic) เช่น [1] ที่ใช้การถ่วงน้ำหนักอย่างง่ายและตรรกะคลุมเครือ ร่วมกับกระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ ในการเลือก เส้นทางการขนส่งสินค้าจากตอนเหนือของประเทศไทย ไปยังตอนใต้ของประเทศจีนโดยพิจารณาเกณฑ์การ ตัดสินใจที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม [2] และ [3] ที่ นำกระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์มาใช้ร่วมกับ ตรรกะคลุมเครือในการตัดสินใจพัฒนาระบบสนับสนุน การตัดสินใจเลือกเส้นทางสำหรับการส่งออกยางพารา ของประเทศไทยและพัฒนาระบบสนับสนุนการ ตัดสินใจเลือกเส้นทางการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ จากเมืองบูซานไปยังเมืองมอสโคว ตามลำดับ [4], [5] และ [6] ที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาระบบสนับสนุน การตัดสินใจเลือกเส้นทางการขนส่งต่อเนื่องหลาย รูปแบบของกลุ่มภูมิประเทศลุ่มน้ำโขงพิจารณาจาก เกณฑ์การตัดสินใจเชิงปริมาณและเกณฑ์การตัดสินใจ เชิงคุณภาพโดยใช้การวิเคราะห์โปรแกรมเป้าหมายแบบ ศูนย์หนึ่งร่วมกับกระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ [7] ที่นำกระบวนการลำดับขั้นเชิงวิเคราะห์ร่วมกับการ วิเคราะห์กรอบข้อมูลและการประเมินความเสี่ยงเชิง ปริมาณสำหรับการพัฒนาระบบสนับสนุนการตัดสินใจ เลือกเส้นทางขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบที่คำนึงถึง สิ่งแวดล้อม

ผู้วิจัยพบว่างานวิจัยที่ได้กล่าวมาในข้างต้นได้ ทำการเลือกเส้นทางการขนส่งสินค้าที่เหมาะสมโดย เป็นการศึกษาเฉพาะการขนส่งสินค้าที่เป็นการขนส่ง ต่อเนื่องหลายรูปแบบเพียงเท่านั้น นอกจากนี้งานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกเส้นทางการขนส่งสินค้าใน ข้างต้นยังไม่มีงานวิจัยใดประยุกต์กระบวนการลำดับ ชั้นเชิงวิเคราะห์ร่วมกับการตัดสินใจแบบเรียงลำดับ ความสำคัญเทียบเคียงอุดมคติ (Technique for Order Preference by Similarity to Ideal Solution: TOPSIS) คิดโดย [8] เป็นวิธีที่อาศัยหลักการเลือกทาง เลือกจากระยะใกล้ในทางเลือกเชิงบวกและระยะไกล สดของแนวคิดเชิงลบ ฉะนั้นงานวิจัยนี้จึงต้องการนำ เสนอแนวคิดในการเลือกเส้นทางการขนส่งสินค้าโดย ประยุกต์ AHP และ TOPSIS เข้าด้วยกัน โดยทั้งสอง วิธีนั้นเป็นเทคนิคในการตัดสินใจแบบหลายหลักเกณฑ์ ซึ่งมีข้อดี-ข้อด้อยต่างกัน เช่น AHP มีการเปรียบเทียบ รายคู่แต่ต้องใช้ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งอาจทำให้ เกิดความเอนเอียงในการประเมินได้ ส่วน TOPSIS จะมีประสิทธิภาพในการวิเคราะห์เกณฑ์การตัดสินใจ เชิงปริมาณได้ดี. AHP ใช้ความสัมพันธ์เชิงลำดับขั้น แต่ TOPSIS ใช้แผนผังต้นไม้. TOPSIS ไม่นำเกณฑ์ที่มี น้ำหนักเป็นศูนย์มาคิด โดยการนำ AHP กับ TOPSIS มาประยุกต์ใช้ร่วมกันนั้นจะทำให้ลดข้อบกพร่องซึ่ง กันและกันและทำให้สามารถเลือกทางเลือกได้ดีที่สุด ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำวิธีการเลือกเส้นทางการขนส่งสินค้า ที่นำเสนอในงานวิจัยนี้ประยุกต์ใช้กับกรณีศึกษาเพื่อ เป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องใน การเลือกเส้นทางการขนส่งสินค้าต่อไป

1.1 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

นำเสนอแนวคิดในการเลือกเส้นทางการขนส่ง สินค้าทางถนนที่เหมาะสม โดยการประยุกต์ใช้ กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์และวิธีการตัดสินใจ แบบเรียงลำดับความสำคัญเทียบเคียงอุดมคติด้วยกัน

1.2 ขอบเขตของงานวิจัย

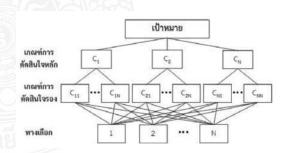
- 1.2.1 การศึกษาวิจัยนี้ทำการศึกษากับกรณี ศึกษาเลือกเส้นทางขนส่งสินค้าทางถนนจากท่าเรือ แหลมฉบัง จังหวัดชลบุรีไปยังนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ
- 1.2.2 การศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาเฉพาะ รูปแบบการขนส่งสินค้าทางถนนด้วยรถตู้บรรทุก ประเภท 2 เพลา 4 ล้อ ที่ขนส่งสินค้าในประเทศไทย เพียงเท่าทั้ง

2. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ต้องการนำเสนอแนวคิดในการ เลือกเส้นทางการขนส่งสินค้าทางถนนที่เหมาะสม โดยการประยุกต์ใช้กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ และวิธีการตัดสินใจแบบเรียงลำดับความสำคัญเทียบ เคียงอุดมคติ ประกอบไปด้วยขั้นตอนการดำเนินการ วิจัยดังนี้

2.1 กำหนดเกณฑ์ในการตัดสินใจและทาง เลือก

ขั้นตอนนี้เป็นการจัดการกับปัญหาในการ ตัดสินใจให้อยู่ในรูปของแผนภาพโครงสร้างการตัดสินใจ เชิงลำดับขั้น ซึ่งประกอบไปด้วย เป้าหมาย หรือ วัตถุประสงค์ เกณฑ์การตัดสินใจหลัก เกณฑ์การตัดสินใจรอง และทางเลือกต่างๆ โดยเกณฑ์การตัดสินใจ ทั้งหมดนั้นได้มาจากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับการเลือกเส้นทางการขนส่งสินค้า ทั้งนี้จำนวนของ ลำดับขั้นจะขึ้นอยู่กับความซับซ้อนของการตัดสินใจ เชิงลำดับขั้นดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 แผนภาพการตัดสินใจเชิงลำดับขั้น

2.2 เปรียบเทียบความสำคัญของเกณฑ์การ ตัดสินใจ

การเปรียบเทียบความสำคัญของเกณฑ์การ ตัดสินใจเป็นรายคู่โดยผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ด้าน โลจิสติกส์อย่างน้อย 10 ปี จำนวน 3 ราย เพื่อการ จัดลำดับความสำคัญให้กับเกณฑ์การตัดสินใจ โดย ทำการเปรียบเทียบความสำคัญเกณฑ์การตัดสินใจ หลักเกณฑ์การตัดสินใจรอง และทางเลือกทั้งหมด เทียบกับเกณฑ์การตัดสินใจรองในรูปของตารางขนาด NxN แสดงตารางการเปรียบเทียบเกณฑ์การตัดสินใจ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตารางการเปรียบเทียบความสำคัญ

	เกณฑ์ที่ 1	เกณฑ์ที่ 2	 เกณฑ์ที่ N
เกณฑ์ที่ 1	-	A _{1N}	 A _{1N}
เกณฑ์ที่ 2	-	-	 A _{2N}
:	:	:	 1 3
เกณฑ์ที่ N-1	-	-	 A _{(N-1)N}

^{**} เมื่อ $A_{_{\mathrm{IN}}}$ คือ ตัวเลขการประเมินความสำคัญ i = 1, .., N

การเปรียบเทียบความสำคัญผู้วิจัยได้เลือกใช้ ชุดตัวเลขสำหรับการเปรียบเทียบของ [9] ทั้งนี้ชุด ตัวเลขการประเมินนั้นจะเป็นเลขจำนวนเต็มเมื่อ ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเกณฑ์การตัดสินใจที่ N ในแนวตั้ง มีความสำคัญมากกว่าเกณฑ์การตัดสินใจที่ N ในแนว นอน แต่หากผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสำคัญแล้วพบว่า เกณฑ์การตัดสินใจที่ N ในแนวตั้งมีความสำคัญน้อยกว่า เกณฑ์การตัดสินใจที่ N ในแนวนอนตัวเลขการประเมิน นั้นจะต้องอยู่ในรูปของเศษส่วน แสดงชุดตัวเลขการ ประเมินความสำคัญดังตารางที่ 2

2.3 คำนวณน้ำหนักความสำคัญ

ในขั้นตอนนี้จะเป็นการคำนวณหาน้ำหนักความ สำคัญให้กับเกณฑ์การตัดสินใจ โดยใช้กระบวนการ ลำดับขั้นเชิงวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้เลือกใช้โปรแกรม เอ็คส์เพิร์ทช้อยส์ 11 (Expert Choice 11) ในการ คำนวณน้ำหนักความสำคัญ เริ่มจากการคำนวณความ สำคัญของเกณฑ์การตัดสินใจหลัก เกณฑ์การตัดสินใจ รอง และทางเลือกทั้งหมดเทียบกับเกณฑ์การตัดสินใจ รอง โดยการคำนวณน้ำหนักความสำคัญนั้นจะทำการ คำนวณน้ำหนักความสำคัญให้กับเกณฑ์การตัดสินใจ ตามผลจากการเปรียบเทียบความสำคัญของผู้เชี่ยวชาญ แต่ละรายที่ได้จากขั้นตอนที่ผ่านมา จากนั้นทำการรวม ค่าน้ำหนักความสำคัญผู้เชี่ยวชาญแต่ละราย

2.4 ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูล

การตรวจสอบความสอดคล้องของการคำนวณ ค่าน้ำหนักความสำคัญทั้งหมด โดยการพิจารณาจาก ค่าอัตราส่วนความสอดคล้องของข้อมูล (Consistency Ratio : C.R.) ซึ่งเป็นอัตราส่วนระหว่างค่าดัชนีความ สอดคล้องของข้อมูล (Consistency Index : C.I.) และดัชนีความสอดคล้องของข้อมูลเชิงสุ่ม (Random Consistency Index : R.I.) ค่าอัตราส่วนความ สอดคล้องที่ยอมรับได้ต้องเป็นไปตามขนาดของตาราง การเปรียบเทียบความสำคัญที่กำหนด [10] โดยค่า C.R. ไม่ควรเกิน 0.05 สำหรับกรณี 3x3, ไม่ควรเกิน 0.08 สำหรับกรณี 4x4 และไม่ควรเกิน 0.1 สำหรับ กรณีมากกว่า 5x5 หากค่าอัตราส่วนความสอดคล้อง ไม่เป็นไปตามที่กำหนดผู้วิจัยจะทำการเปรียบเทียบ ความสำคัญใหม่ หรือตัดเกณฑ์การตัดสินใจนั้นทิ้งจาก การตัดสินใจ

ตารางที่ 2 ชุดตัวเลขการประเมินความสำคัญ

ระดับความสำคัญ	ตัวเลข
ความสำคัญเท่ากัน	1
ความสำคัญเท่ากันถึงปานกลาง	2
ความสำคัญปานกลาง	3
ความสำคัญปานกลางถึงค่อนข้างมาก	4
ความสำคัญค่อนข้างมาก	5
ความสำคัญค่อนข้างมากถึงมากกว่า	6
ความสำคัญมากกว่า	7
ความสำคัญมากกว่าถึงมากที่สุด	8
ความสำคัญมากที่สุด	9

2.5 สร้างเมทริกซ์การตัดสินใจปรับบรรทัดฐาน

หลังจากคำนวณหาน้ำหนักความสำคัญแล้ว ในขั้นตอนหลังจากนี้จะเป็นการตัดสินใจเพื่อเลือกเส้น ทางการขนส่งสินค้าที่เหมาะสมโดยการประยุกต์ใช้วิธี การตัดสินใจแบบเรียงลำดับความสำคัญเทียบเคียง อุดมคติตามแนวทางของ [11] โดยเริ่มจากการสร้าง เมทริกซ์การตัดสินใจปรับบรรทัดฐาน (Normalize Decision Matrix) เพื่อทำให้ $\mathbf{x}_{j}$ เป็นค่าที่ปรับบรรทัดฐาน $(\mathbf{n}_{j})$ ที่ระนาบเดียวกัน ดังสมการที่ (1)

$$n_{ij} = \frac{x_{ij}}{\sqrt{\sum_{i}^{m} x_{ij}^2}} \tag{1}$$

โดยที่ $i=1,\,...,\,m$ และ $j=1,\,...,\,n$

2.6 คำนวณค่าปรับบรรทัดฐานถ่วงน้ำหนัก

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยทำการคำนวณหาค่าค่าปรับ บรรทัดฐานถ่วงน้ำหนัก (v_{.,}) ดังสมการที่ (2)

$$\mathbf{v}_{ij} = \mathbf{w}_{j} \mathbf{n}_{ij} \tag{2}$$

โดยที่

 $\mathbf{w}_{_{\mathbf{j}}} =$ น้ำหนักความสำคัญของเกณฑ์การตัดสินใจ หลักที่ j

i = 1, ..., m และ j = 1, ..., n

2.7 คำนวณค่าอุดมคติเชิงบวกและอุดมคติ เชิงลบ

หลังจากคำนวณค่า $\mathbf{v}_{ij}$ ได้แล้วในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยจะทำการคำนวณค่าแนวคิดอุดมคติเชิงบวก (Positive Ideal) กำหนดให้เป็น $\mathbf{A}^+$ และแนวคิดอุดมคติ เชิงลบ (Negative Ideal) กำหนดให้เป็น $\mathbf{A}^-$ แสดง ดังสมการที่ (3) และ (4) [12]

$$A^{\scriptscriptstyle +} = \left\{\!\!\left(\max_{j} v_{ij} \! \mid i \in I\right)\!,\!\!\left(\min_{j} v_{ij} \! \mid i \in J\right)\!\!\right\} \tag{3}$$

$$A^{\text{-}} = \left\{ \!\! \left(\min_{j} v_{ij} \middle| \ i \in \! J \right) \!\!, \!\! \left(\max_{j} v_{ij} \middle| \ i \in \! I \right) \!\! \right\} \tag{4}$$

โดยที่

i คือ ตัวเลือกที่เป็นกำไร หรือผลประโยชน์

i คือ ตัวเลือกที่ไม่เป็นประโยชน์

2.8 คำนวณระยะห่างจากค่าอุดมคติเชิง แยกแยะ

การคำนวณหาระยะห่างจากค่าอุดมคติเชิง แยกแยะ (Distance of the Ideal Solution) โดย ทำการคำนวณหาระยะห่างจากแนวคิดเชิงอบ ($\mathbf{d}_{i}^{T}$) จากสมการที่ (5) และสมการที่ (6)

$$\mathbf{d}_{i}^{+} = \left\{ \sum_{j=1}^{n} \left(\mathbf{v}_{ij} - \mathbf{v}_{j}^{+} \right)^{2} \right\}^{1/2}$$
 (5)

$$\mathbf{d}_{i}^{-} = \left\{ \sum_{j=1}^{n} \left(\mathbf{v}_{ij} - \mathbf{v}_{j}^{-} \right)^{2} \right\}^{1/2}$$
 (6)

โดยที่ i = 1, ..., m

2.9 คำนวณความสัมพันธ์เชิงเข้าใกล้แนวคิด วิธีแก้ปัญหา

ในขั้นตอนนี้เป็นการคำนวณหาค่าความสัมพันธ์ เชิงเข้าใกล้แนวคิดวิธีแก้ปัญหา (C_i) ดังสมการที่ (7) โดยค่า C_i จะใช้ในการจัดลำดับเพื่อหาทางเลือกที่ดี ที่สุด จากระยะใกล้ที่สุดของทางเลือกแนวคิดเชิงบวก และเลือกระยะไกลที่สุดของทางเลือกที่เป็นแนวคิด เชิงลบ หรือเลือกค่า C_i ที่มากที่สุด

$$C_{i} = \frac{d_{i}^{-}}{(d_{i}^{+} + d_{i}^{-})}$$
 (7)

โดยที่ i = 1, ..., m

3. ผลการศึกษาและอภิปรายผล

การศึกษาวิจัยนี้ได้ทำการประยุกต์ใช้กับกรณี ศึกษาการเลือกเส้นทางการขนส่งสินค้าทางถนนจากจุด เริ่มต้นท่าเรือแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี ไปยังปลายทาง ที่นิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ โดยมี ผลการศึกษาตามขั้นตอนที่กล่าวในข้างต้นดังนี้

3.1 เกณฑ์การตัดสินใจและทางเลือก

สำหรับงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้เลือกใช้เกณฑ์การ ตัดสินใจในการเลือกเส้นทางการขนส่งสินค้าตาม แนวทางงานวิจัยของ [4], [5], [6] และ [7] เนื่องจาก งานวิจัยเหล่านี้มีการนำเกณฑ์การตัดสินใจเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพมาร่วมพิจารณาซึ่งต่างจากงานวิจัย ในอดีต เช่น [13], [14] และ [15] ที่พิจารณาเฉพาะ เกณฑ์การตัดสินใจเชิงปริมาณ ได้แก่ ต้นทุนการขนส่ง สินค้าที่ต่ำที่สุด หรือระยะเวลาในการขนส่งสินค้าที่ น้อยที่สุด ทั้งนี้เกณฑ์การตัดสินใจสำหรับงานวิจัยนี้ ประกอบไปด้วยเกณฑ์การตัดสินใจหลัก ได้แก่ ต้นทุน การขนส่งสินค้า และระยะเวลาในการขนส่งสินค้า ซึ่ง เป็นเกณฑ์การตัดสินใจเชิงปริมาณ กลุ่มความเสี่ยงต่อ

ตัวสินค้า, กลุ่มความเสี่ยงของโครงสร้างพื้นฐานและ สิ่งอำนวยความสะดวกของเส้นทางการขนส่ง และกลุ่ม ความเสี่ยงด้านอื่นๆ ซึ่งเป็นเกณฑ์การตัดสินใจเชิง คุณภาพนอกจากนี้เกณฑ์การตัดสินใจหลักยังประกอบ ไปด้วยเกณฑ์การตัดสินใจรองอีกหลายเกณฑ์ แสดง รายละเอียดดังตารางที่ 3

สำหรับเส้นทางในการขนส่งสินค้าทางถนนที่ ใช้เป็นทางเลือกนั้นประกอบไป 4 เส้นทางที่เป็นไปได้ ได้แก่ เส้นทางหมายเลข 3 (A₁), เส้นทางพิเศษบูรพาวิถี (A₂), เส้นทางหมายเลข 7 และทางพิเศษบูรพาวิถี (A₃) และเส้นทางหมายเลข 7 (A₄) แสดงเส้นทางขนส่งสินค้า ที่เป็นไปได้ทั้งหมดดังรูปที่ 2

จากนั้นผู้วิจัยได้นำเกณฑ์การตัดสินใจและทาง เลือกทั้งหมดมาสร้างเป็นแผนภาพเชิงลำดับขั้นของ การตัดสินใจ โดยกำหนดเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ ในระดับที่ 1 คือ เส้นทางการขนส่งสินค้าที่เหมาะสม เกณฑ์การตัดสินใจหลักในระดับที่ 2 เกณฑ์การตัดสินใจ รองในระดับที่ 3 และทางเลือกในระดับที่ 4 ตามลำดับ แสดงแผนภาพการตัดสินใจเชิงลำดับขั้นของการเลือก เส้นทางการขนส่งสินค้าที่เหมาะสมดังรูปที่ 3

รูปที่ 2 เส้นทางขนส่งสินค้าทั้งหมด

ตารางที่ 3 เกณฑ์การตัดสินใจ

เกณฑ์การตัดสินใจหลักและเกณฑ์การตัดสินใจรอง

ต้นทุนการขนส่งสินค้า (C_,)

ระยะเวลาในการขนส่งสินค้า (C¸)

กลุ่มความเสี่ยงต่อตัวสินค้า (C₂)

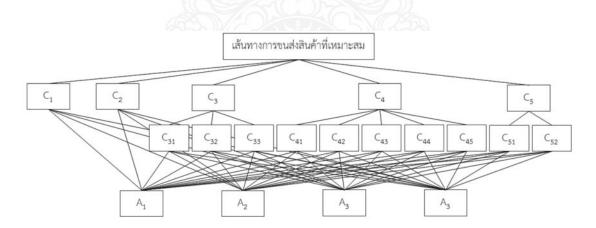
- ความเสียหาย หรือสูญหายในเส้นทางและการขนถ่ายสินค้า (C₃,)
- ความเสียหาย หรือสูญหายจากการพักที่คลังสินค้า (C₃)
- การสอบกลับได้ของสินค้า ตู้บรรจุสินค้า พาหนะที่ขนส่ง และดำเนินการส่งกลับ ($C_{_{_{2}}}$)

กลุ่มความเสี่ยงของโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกของเส้นทางการขนส่ง (C_,)

- ความลาดชั้น ความกว้างของถนน ปริมาณสูงสุดที่รับน้ำหนักได้ของสะพานในเส้นทางการขนส่งโดยเฉลี่ย (C_{,1})
- อุปสรรคของเส้นทางที่เกิดจากฤดูกาล (C₄₂)
- ความเสี่ยงและความปลอดภัยของเส้นทางจากอุบัติเหตุ (C₂)
- ความพร้อมของอุปกรณ์อำนวยความสะดวก (C_{ad})
- ความยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยนเส้นทางหากเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด ($\mathsf{C}_{_{a_{1}}}$)

กลุ่มความเสี่ยงด้านอื่น (C¸)

- กฎระเบียบทางจราจร (C ฺ ฺ)
- ความเสี่ยงจากปัญหาทางการเมือง (C ู;)

รูปที่ 3 แผนภาพการตัดสินใจเชิงลำดับขั้นของการเลือกเส้นทางการขนส่งสินค้าที่เหมาะสม

3.2 ผลการเปรียบเทียบความสำคัญเกณฑ์ การตัดสินใจและทางเลือก

ผู้วิจัยได้นำเกณฑ์การตัดสินใจให้กับผู้เชี่ยวชาญ ที่มีประสบการณ์ด้านโลจิสติกส์เกี่ยวกับการบริหารการ ขนส่งและโลจิสติกส์ย้อนกลับอย่างน้อย 10 ปี ทำการ ประเมิน เนื่องจากการประเมินความสำคัญของเกณฑ์ การตัดสินใจด้วย AHP นั้นไม่จำเป็นต้องใช้ผู้ประเมิน เยอะแต่จำเป็นต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ใน เรื่องที่ต้องการศึกษาสูงซึ่งมีจำนวนไม่มาก โดยเฉพาะ การศึกษาวิจัยนี้ที่กำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ จะต้องมีประสบการณ์ด้านการบริหารการขนส่งและ โลจิสติกส์ย้อนกลับมากถึง 10 ปีนั้นยังมีจำนวนน้อย ผู้วิจัยได้รวบรวมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญที่มี คุณสมบัติตามที่กล่าวในข้างต้นจำนวน 3 ราย ซึ่งเป็น ผู้บริหารระดับสูงที่ทำงานในบริษัทด้านขนส่งสินค้า ภายในประเทศที่แตกต่างกัน การเปรียบเทียบความ สำคัญเริ่มจากการเปรียบเทียบความสำคัญของเกณฑ์ การตัดสินใจหลัก เกณฑ์การตัดสินใจรอง และทางเลือก ทั้งหมดเทียบกับเกณฑ์การตัดสินใจรอง แสดงผลการ เปรียบเทียบความสำคัญเกณฑ์การตัดสินใจหลักของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบความสำคัญเกณฑ์การ ตัดสินใจหลักของผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1

	C ₁	C ₂	C ₃	C ₄	C ₅
C ₁	-	1	3	3	2
C ₂	-	-	1/2	1	2
C ₃	-	-	-	3	1
$C_{_{4}}$	-	-	-	-	1/3

3.3 ผลการคำนวณน้ำหนักความสำคัญ

ผู้วิจัยได้นำผลการเปรียบเทียบความสำคัญ ของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมาคำนวณหาน้ำหนักความ สำคัญโดยเฉลี่ย พร้อมทั้งตรวจสอบค่าอัตราส่วนความ สอดคล้องซึ่งต้องมีค่าไม่เกินที่กำหนด [10] ผลการ คำนวณน้ำหนักความสำคัญเกณฑ์การตัดสินใจหลัก เกณฑ์การตัดสินใจรอง และทางเลือก แสดงดังตาราง ที่ 5 ถึงตารางที่ 7

ตารางที่ 5 การให้น้ำหนักความสำคัญของเกณฑ์การ ตัดสินใจหลัก

ผู้เชี่ยวชาญ							
	E ₁	$E_{_{\!2}}$	$E_{_{3}}$	เฉลี่ย			
C	0.338	0.263	0.401	0.334			
C ₂	0.147	0.179	0.186	0.171			
C ₃	0.206	0.095	0.079	0.127			
C ₄	0.092	0.290	0.188	0.190			
C ₅	0.217	0.173	0.147	0.179			
C.R.	0.080	0.070	0.070	-			

ผลการประเมินความสำคัญของเกณฑ์การ ตัดสินใจหลักผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความสำคัญกับเกณฑ์การ ตัดสินใจหลัก C_1 มากที่สุด และให้ความสำคัญกับเกณฑ์ การตัดสินใจ C_4 , C_5 , C_2 , และ C_3 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 การให้น้ำหนักความสำคัญของเกณฑ์การ ตัดสินใจรอง

ผู้เชี่ยวชาญ เฉลี่ย E, E C₃₁ 0.540 0.157 0.678 0.458 0.594 0.300 C₃₂ 0.163 0.142 0.249 C₃₃ 0.297 0.179 0.242 C.R. 0.009 0.050 0.050 C₄₁ 0.108 0.345 0.184 0.212 C₄₂ 0.249 0.208 0.469 0.309 0.127 0.092 0.177 0.132 0.122 0.203 0.060 0.128 C₄₄ C₄₅ 0.394 0.152 0.110 0.219 C.R. 0.070 0.090 0.090 C₅₁ 0.800 0.875 0.667 0.781 0.219 0.200 0.125 0.333 C₅₂ C.R. 0.000 0.000 0.000

จากตารางที่ 6 ผลการประเมินความสำคัญของ เกณฑ์การตัดสินใจรอง เช่น เกณฑ์การตัดสินใจหลัก C_3 ผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญกับเกณฑ์การตัดสินใจรอง C_{31} มากที่สุด และให้ความสำคัญกับเกณฑ์การตัดสินใจ C_{32} และ C_{33} ตามลำดับ ส่วนเกณฑ์การตัดสินใจรองอื่น ก็ใช้หลักเกณฑ์ในการพิจารณาเช่นเดียวกัน

ตารางที่ 7 การให้น้ำหนักความสำคัญของทางเลือก เทียบกับเกณฑ์การตัดสินใจหลักและรอง

	ทางเลือก						
		A	A	$A_{_3}$	$A_{_4}$	C.R.	
C ₁	E ₁	0.425	0.248	0.201	0.125	0.070	
	E ₂	0.160	0.121	0.336	0.384	0.060	
	$E_{_3}$	0.432	0.213	0.190	0.165	0.040	
	เฉลี่ย	0.339	0.194	0.242	0.225	-	
C_{2}	E ₁	0.388	0.194	0.267	0.151	0.060	
	$E_{_2}$	0.405	0.230	0.308	0.056	0.060	
	E ₃	0.368	0.150	0.200	0.282	0.030	
	เฉลี่ย	0.387	0.191	0.258	0.163	-	
C ₃₁	E	0.427	0.098	0.142	0.333	0.060	
	E ₂	0.419	0.183	0.166	0.231	0.080	
	E ₃	0.127	0.223	0.325	0.325	0.060	
	เฉลี่ย	0.262	0.230	0.230	0.279	-	
C ₃₂		0.495		0.194			
	E ₂	0.137	0.439	0.232	0.192	0.070	
	E ₃	0.250	0.250	0.250	0.250	0.000	
	เฉลี่ย	0.294	0.269	0.225	0.212	-	
C ₃₃	E	0.234	0.241	0.153	0.372	0.050	
	E ₂	0.306	0.333	0.235	0.125	0.030	
	E ₃	0.346	0.163	0.286	0.205	0.070	
	เฉลี่ย	0.295	0.246	0.225	0.234	-	
C ₄₁	E	0.240	0.185	0.116	0.458	0.050	
	E ₂	0.105	0.333	0.154	0.408	0.040	
	$E_{_3}$	0.175	0.289	0.289	0.246	0.020	
	เฉลี่ย	0.173	0.269	0.186	0.371	-	
C ₄₂	$E_{_1}$	0.297	0.139	0.419	0.144	0.040	
	$E_{_2}$	0.237	0.197	0.416	0.150	0.060	
	_			0.177	0.434	0.008	
	เฉลี่ย	0.243	0.177	0.337	0.243	-	

ตารางที่ 7 การให้น้ำหนักความสำคัญของทางเลือกเทียบกับเกณฑ์การตัดสินใจหลักและรอง(ต่อ)

	ทางเลือก					
		A	A_{2}	$A_{_3}$	$A_{_4}$	C.R.
C ₄₃	E ₁	0.340	0.239	0.281	0.140	0.020
	$E_{_{2}}$	0.076	0.231	0.443	0.250	0.008
	$E_{_3}$	0.319	0.243	0.281	0.157	0.040
	เฉลี่ย	0.245	0.238	0.335	0.182	-
C ₄₄	E ₁	0.521	0.258	0.095	0.127	0.050
	E ₂	0.125	0.273	0.383	0.219	0.080
	$E_{_3}$	0.122	0.317	0.389	0.172	0.030
	ເฉลี่ย	0.256	0.283	0.289	0.173	
C ₄₅	$E_{_1}$	0.379	0.182	0.243	0.197	0.040
	$E_{_{2}}$	0.250	0.154	0.115	0.481	0.040
	$E_{_3}$	0.312	0.280	0.280	0.127	0.008
	เฉลี่ย	0.314	0.205	0.213	0.268	
C ₅₁	$E_{_1}$	0.340	0.140	0.239	0.281	0.020
	E_{2}	0.157	0.319	0.281	0.243	0.040
	$E_{_3}$	0.418	0.271	0.191	0.120	0.030
	เฉลี่ย	0.305	0.243	0.237	0.215	
C ₅₂	$E_{_1}$	0.205	0.169	0.288	0.338	0.020
	$E_{_{2}}$	0.104	0.165	0.322	0.409	0.050
	$E_{_3}$	0.556	0.214	0.119	0.112	0.006
	ເฉลี่ย	0.288	0.183	0.243	0.286	7979

หลังจากคำนวณหาน้ำหนักความสำคัญของ ทางเลือกเทียบกับเกณฑ์การตัดสินใจหลักและรอง แล้วจากนั้นทำการคำนวณน้ำหนักความสำคัญรวม ของทางเลือก (x_j) ซึ่งได้จากผลรวมของผลคูณน้ำหนัก ความสำคัญของแต่ละทางเลือกในเกณฑ์การตัดสินใจ รองกับน้ำหนักความสำคัญของเกณฑ์การตัดสินใจรอง ส่วนเกณฑ์การตัดสินใจหลักนั้นกำหนดให้ค่า x_j คือ ค่าน้ำหนักความสำคัญของทางเลือกเทียบกับเกณฑ์ การตัดสินใจหลักเนื่องจาก C_1 และ C_2 ไม่มีเกณฑ์การ ตัดสินใจย่อย น้ำหนักความสำคัญรวมของทางเลือก แสดงดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 น้ำหนักความสำคัญรวมของทางเลือก

		เกณฑ์การตัดสินใจหลัก				
ทางเลือก	C ₁	C ₂	C ₃	C ₄	C ₅	
- K	0.334	0.171	0.127	0.190	0.179	
A	0.339	0.387	0.280	0.246	0.301	
A ₂	0.194	0.191	0.245	0.224	0.230	
A_{3}	0.242	0.258	0.227	0.272	0.238	
A ₄	0.225	0.163	0.248	0.258	0.230	

3.4 เมทริกซ์การตัดสินใจปรับบรรทัดฐาน ถ่วงน้ำหนัก

เพื่อทำให้ x ู เป็นค่าที่ปรับบรรทัดฐาน (n) ที่ ระนาบเดียวกันโดยใช้สมการที่ (1) และ (2) เมทริกซ์การ ตัดสินใจปรับบรรทัดฐานถ่วงน้ำหนักแสดงดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ค่าตัดสินใจปรับบรรทัดฐานถ่วงน้ำหนัก

ทางเลือก		เกณฑ์การตัดสินใจหลัก				
	$C_{_{1}}$	$C_{_{2}}$	C ₃	C ₄	C ₅	
A ₁	0.221	0.125	0.071	0.093	0.107	
A_{2}	0.127	0.062	0.062	0.085	0.082	
A_{3}	0.158	0.084	0.058	0.103	0.085	
A_{4}	0.147	0.053	0.063	0.098	0.082	

3.5 ค่าอุดมคติเชิงบวกและอุดมคติเชิงลบ

ผลการคำนวณค่าแนวคิดอุดมคติเชิงบวกและ แนวคิดอุดมคติเชิงบวกและ แนวคิดอุดมคติเชิงลบ โดยใช้สมการที่ (3) และ (4) แสดงดังนี้ A^+ = {0.221, 0.125, 0.071, 0.103, 0.107} และ A^- = {0.127, 0.053, 0.058, 0.085, 0.082} เพื่อนำไปคำนวณระยะห่างจากค่าอุดมคติเชิงแยกแยะ ต่อไป

3.6 ระยะห่างจากค่าอุดมคติเชิงแยกแยะ

ผลการคำนวณระยะห่างจากค่าอุดมคติเชิง แยกแยะจากแนวคิดเชิงบวก $(\mathbf{d}_i^{\uparrow})$ และแนวคิดเชิงอบ $(\mathbf{d}_i^{\downarrow})$ โดยสมการที่ (5) และ (6) แสดงดังตารางที่ 10 จากนั้นจึงนำไปคำนวณค่าความสัมพันธ์เชิงเข้าใกล้ แนวคิดวิธีแก้ปัญหาต่อไป

ตารางที่ 10 ระยะห่างจากค่าอุดมคติเชิงแยกแยะจาก แนวคิดเชิงบวกและเชิงลบของเกณฑ์การ ตัดสินใจหลัก

	d_i^+		d₁
$d(A_1, A^+)$	0.010	d(A ₁ , A-)	0.123
$d(A_2, A^+)$	0.118	d(A ₂ , A-)	0.010
$d(A_3, A^+)$	0.080	d(A ₃ , A-)	0.048
$d(A_4, A^+)$	0.107	d(A ₄ , A-)	0.024

3.7 ค่าความสัมพันธ์เชิงเข้าใกล้แนวคิดวิธี แก้ปัญหา

ผลการคำนวณค่าความสัมพันธ์เชิงเข้าใกล้ แนวคิดวิธีแก้ปัญหา (C) โดยใช้สมการที่ (7) เพื่อเลือก ทางเลือกที่ดีที่สุดค่าความสัมพันธ์เชิงเข้าใกล้แนวคิดวิธี แก้ปัญหาแสดงดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ค่าความสัมพันธ์เชิงเข้าใกล้แนวคิดวิธี แก้ปัญหา

ทางเลือก	C _i	ลำดับ	ทางเลือก	C _i	ลำดับ
A	0.926	1	A_{3}	0.374	2
A ₂	0.080	4	A_{4}	0.185	3

จากตารางที่ 11 พบว่าเส้นทางที่มีความ เหมาะสมที่สุด ได้แก่ Aฺ ส่วน Aฺ เป็นทางเลือกลำดับที่ สอง A ู เป็นทางเลือกลำดับที่สาม และ A ู เป็นทางเลือก สุดท้าย ทั้งนี้ยังผู้เชี่ยวชาญที่ทำการประเมินความสำคัญ กับเกณฑ์การตัดสินใจนั้นให้ความสำคัญกับ C มาก ที่สุด $\mathsf{C}_{_{\! 4}}$ เป็นลำดับที่สอง $\mathsf{C}_{_{\! 5}}$ เป็นลำดับที่สาม $\mathsf{C}_{_{\! 2}}$ เป็น ลำดับที่สี่ และให้ความสำคัญกับ C ุ น้อยที่สุด โดยเมื่อ เทียบกับการเลือกเส้นทางด้วยวิธีกระบวนการลำดับ ชั้นเชิงวิเคราะห์เพียงอย่างเดียวที่ได้ผลการเลือกเส้น ทางเหมือนกันแต่ให้ความสำคัญของ A₃, A₄ และ A₃ ใกล้เคียงกันมากไม่สามารถแยกกันกันได้อย่างชัดเจน แต่เมื่อนำกระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ประยกต์ ร่วมกับการตัดสินใจแบบเรียงลำดับความสำคัญเทียบ เคียงอุดมคติมาพิจารณาระยะห่างจากแนวคิดการแก้ **ปัญหาการเลือกเส้นทางการขนส่งสินค้าแล้วพบว่า** สามารถพิจารณาทางเลือกได้ชัดเจนกว่า โดยเส้นทาง A ุ มีความสำคัญมากที่สุด และเส้นทาง A, A, และ Aุ ตามลำดับ

4. สรุป

การเลือกเส้นทางขนส่งสินค้าที่เหมาะสมด้วย การประยุกต์ใช้กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์กับ การตัดสินใจแบบเรียงลำดับความสำคัญเทียบเคียง อุดมคติในการศึกษาครั้งนี้เป็นวิธีการใหม่ มีความ ยืดหยุ่นสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ลดความคลาด เคลื่อนในการพิจารณาทางเลือกจากการกำหนด น้ำหนักความสำคัญ โดยลดข้อบกพร่องของ กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ที่เหมาะกับการ ตัดสินใจที่เป็นลักษณะเชิงคุณภาพไม่เหมาะกับข้อมูลที่

เป็นตัวเลขที่มีจำนวนมาก อาจเกิดความเอนเอียง และ ลดข้อบกพร่องของการตัดสินใจแบบเรียงลำดับความ สำคัญเทียบเคียงอดมคติที่เหมาะกับข้อมลเชิงปริมาณ ที่เป็นตัวเลข มีการคำนวณค่าความสัมพันธ์เชิงเข้าใกล้ แนวคิดวิธีแก้ปัณหาแต่ไม่ได้มีการเปรียบเทียบความ สำคัญของเกณฑ์การตัดสินใจกับทางเลือกเป็นรายคู่ เมื่อประยุกต์ทั้งสองวิธีด้วยกันในการตัดสินใจเลือกเส้น ทางการขนส่งสินค้า พบว่าสามารถพิจารณาทางเลือก ได้ชัดเจนมากขึ้น เนื่องจากมีการนำผลการคำนวณ น้ำหนักความสำคัญไปทำการพิจารณาระยะใกล้แนวคิด เชิงบวกและห่างจากแนวคิดเชิงลบ ซึ่งจะได้ทางเลือก ที่ดีที่สุดมีความชัดเจนมากขึ้น นอกจากนี้การประยุกต์ ใช้กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์กับการตัดสินใจ แบบเรียงลำดับความสำคัญเทียบเคียงอุดมคตินั้นมี ขั้นตอนการคำนวณไม่ซับซ้อนเมื่อเทียบกับการตัดสินใจ แบบหลายหลักเกณฑ์ด้วยวิธีการอื่นอีกด้วย สำหรับ งานวิจัยในอนาคตอาจจะนำแนวคิดตรรกะคลุมเครือ (Fuzzy Logic) และระบบสนับสนุนการตัดสินใจ มาประยุกต์ใช้ในการพิจารณาทางเลือกก็ได้

5. กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความร่วมมือ ในการประเมิน และข้อมูลสำหรับการศึกษาครั้งนี้ จนการศึกษาวิจัยครั้งนี้สำเร็จ

6. เอกสารอ้างอิง

- [1] R. Banomyong *et al.*, "The study of logistics system of international trade between Thailand and China for ASEAN-China free trade agreement," *The Thailand Research Fund.* 2009.
- [2] W. Chanpuypetch and D. Kritchanchai, "Design of decision support system for route selecting of export rubber," in *Proceeding of 9th Thai Value Chain*

- Management and Logistics Conference, Burapha University, Thailand, 2009, pp. 331-342.
- [3] H. J. Ko, "A DSS approach with Fuzzy AHP to facilitate international multimodal transportation network," *KMI International Journal of Maritime Affairs and Fisheries*, vol. 1, no. 1, pp. 51-70, 2009.
- [4] W. Meethom, "Design of a decision support System in multimodal transportation between Thailand and Vietnam," Ph.D. dissertation, Dept., Ind. Eng., KMUTNB., Bangkok, Thailand, 2010.
- [5] A. Kengpol, S. Tuamee and W. Meethom, "Design of a decision support system on selection of multimodal transportation with environmental consideration between Thailand and Vietnam," *AUSTPME*, vol. 5, no. 2, pp. 55-63, 2012.
- [6] A. Kengpol, W. Meethom and M. Tuominen, "The development of a decision support system in multimodal transportation routing within Greater Mekong sub-region countries," International Journal of Production Economics, vol. 140, no. 2, pp. 691-701, 2012.
- [7] A. Kengpol and S. Tuammee, "The development of a decision support framework for a quantitative risk assessment in multimodal green logistics: an empirical study," *International Journal of Production Research*, vol. 54, no. 4, pp. 1020-1038, 2015.
- [8] C. L. Hwang, and K. Yoon, Multiple

- Attribute Decision Making: Method and Applications, Springer-Verlag, New York, 1981.
- [9] T. L. Saaty, "How to make a decision: The analytic hierarchy process," *European Journal of Operational Research*, vol. 48, no. 1, pp. 9-26, 1990.
- [10] T. L. Saaty, *The Analytic Hierarchy Process,* 1st ed. New York: McGraw-Hill,
  1980.
- [11] A. Kengpol, P. Rontlaong and M. Tuominen, "A decision support system for selection of solar power plant locations by applying Fuzzy AHP and TOPSIS: An empirical study," *Journal of Software Engineering and Applications*, vol. 6, no. 9, pp. 470-481, 2013.
- [12] P. Worawimolwanich and K. Kesorn, "Decision support system for economic crops using hybrid approaches," in

- Proceeding of 11th National Conference on Computing and Information Technology, Arnoma Hotel, Thailand, 2015, pp. 425-431.
- [13] J. H. Bookbinder, N. S. Fox and N. Supatn, "Intermodal routing of Canada–Mexico shipments under NAFTA."

  Transportation Research Part E, vol. 34, no. 4, pp. 289-303, 1998.
- [14] R. Banomyong and A. K. C. Beresford, "Multimodal transportation the case of Laotian garment exports." *International Journal of Physical Distribution & Logistics Management*, vol. 31, no. 9, pp. 663-685, 2001.
- [15] T. S. Chang, "Best routes selection in international intermodal networks."

  Computers & Operations Research,
  vol. 35, no. 9, pp. 2877-2891, 2008.